

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko“ v Ljubljani, „Slovenskega
čebelarskega društva za Spodnje
Štajersko“, „Slovenskega čebe-
larskega društva za Koroško“
ter „Slovenskega čebelarskega
društva za Goriško“.

Urejuje
Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVIII. 1915. Štev. 1. ::

Izhaja 25. dan meseca januarja, marca, maja,
julija, septembra, novembra in decembra ter se
pošilja članom zastonj. - Članarina letno 3 K.

Cenjenim čebelarjem!

Tej številki smo priložili položnice in prosimo, da jih blagovolijo cenjeni čebelarji v najkrajšem času izpolniti z ozirom nato, da do prihodnje številke vemo približno, koliko se naj v bodoče tiska »Slovenskega Čebelarja«, da društvo ne bo imelo nepotrebnih tiskovnih stroškov, katerih je treba omejiti do skrajnosti vsled sedanjih razmer.

Članom »Slovenskega čebelarskega društva za Koroško« nismo priložili položnic. Prosimo, da pošljejo članarino po poštni nakaznici na naslov: Josip Jekl, učitelj-voditelj, Apače, p. Galicija, Koroško.

Kdor ne vrne 1. številke »Slovenskega Čebelarja«, tega smatramo za člana in je s tem obvezan, da plača članarino oziroma naročnino.

Leto XVIII.

V Ljubljani, januar 1915.

Štev. 1.

Čebelarjeva opravila v februarju in marcu. Černej.

Rer bo izhajal »Čebelar« letos vsled izrednih razmer razen januarja in decembra samo vsak drugi mesec, pač pa povečan, je treba, da podamo zdaj opravila za februar in marec.

V tem času se bo marsikaj izpremenilo — tudi v naših panjih. Pred vsem še veljajo pravila, ki sem jih podal za januar.

V čebelnjaku in okoli čebelnjaka naj bo mir. Skrbi, da bodo žrela prosta. Ako so prav velika, jih bo treba malce zožiti, zakaj novo življenje se začne razvijati v panju, in treba je večje toplote. Ako se ti zdi, da je v panju popolnoma tiho, ne budi čebel s potrkavanjem, temveč vtakni raje skoz žrelo cevico ter približaj uho, pa boš kmalu slišal rahlo šumenje.

Bolj in bolj se dviga solnce na nebesnem oboku in živahnejše postaja v panju. Gorkejšega dne, ko so čebele izletavale, opazuj popoldne panji. Ako so še pred katerim panjem čebele nemirne, dočim so se po drugod že vse skrile, je najbrž ta panj brez matice. Zaznamuj si take panji, da jih boš o priliki revizije prve pregledal.

Proti koncu februarja ali mesca marca se loti toplega, mirnega dne pregledovanja. Ponekod, kjer je hladneje, opravljajo to šele v aprilu. Zapiši si, kar najdeš! Odstrani blazino. Če je mokra ali plesniva, je znamenje, da je v panju preveč vlažnosti, premalo prezračevanja. No, kdor ima slamnate blazine, se mu navadno ni pritoževati. Ako je blazina vendar mokra, posuši jo na solncu ali peči. Ako si vtaknil v jeseni v panj podlago, izvleci jo previdno ter skrbno preglej. Ako jo najdeš prekinprek pokrito z mrtveci, ni v panju vse v redu. Sicer pa boš na podlagi opazil, kako daleč čepe čebele. Če najdeš ličinke delavk, je matica dobra, a če vidiš med mrtveci matico, te zaboli v srce. Treba bo pridjati rezervno matico ali pa čebele združiti, pa šele tedaj, ko si se popolnoma prepričal, da res ni druge matice v panju. Jemlji počasi satnike iz panjů. Nepotrebni ne vračaj v panj, zakaj čim večji je

prostor, tem manj je toplote, ki pa je zdaj, kakor že povedano, neobhodno potrebna. Pač pa vrni satnike s cvetnim prahom, da bo imela mladež kruha. Če prideš do zalege in vidiš, da je lepa, stična, brez praznih celic vmes, bodi za danes zadovoljen in spravi panj takoj spet v red. Satnike pa vrni strogo v istem redu in tako obrnjene, kakor so bili prej. Podloge ni treba vračati. Kdor nima podloge, mora osnažiti panj z grebljico, zakaj v voščenih in drugih odpadkih se izvrstno počutijo in lepo razvijajo črvi večče, hude sovražnice — lenih čebelarjev.

To snaženje ponovi sploh pozneje večkrat. Pa, da ne boš nesnage iz panjev in ž njo zaroda večč shranil v čebelnjaku! Ako si varčen, kakor tvoje čebelice, vrzi te ostanke v vrelo vodo in poberi vosek. Ako ne, pa uniči vse vkup.

Da ne pozabim: Zdrava, pokrita zalega ima malce izbokane pokrovce. Ako so celice podaljšane in pokrovci močno izbokani, je znamenje, da imaš trotovko. Ko se o tem prepričaš, vzemi panj, vznemiri čebele, da se nasrkajo medu, pa jih stresi pred čebelnjak, da se porazdele v druge panji. Toplega dne seveda! Ako pa najdeš vdrte pokrovce, ki imajo v sredi male luknjice, pazi, pazi, kajti najbrž je — gniloba!

Ako si našel panji, ki imajo izredno malo čebel, združi jih rajši. Ne glej na število panjev, pač pa na število čebel v panju. Ako pa hočeš slabiča vsekakor obdržati, stesni mu prostor do satnikov, ki jih obseda. Če ima mlado matico, se ti še morda vendar razvije.

Ako so ti čebele v kakem panju umrle — in to se zgodi tudi pri polnih satnikih, zlasti ako so bile slabe — jih takoj pokoplji. Če tičijo v celicah satnikov čebele ali morda celo zalega, obesi satnike kam na drevo, in sinice ti jih bodo v najkrajšem času iztrebile.

Griže se menda letos ne bo bati, ker so čebele še v prvi polovici januarja izletavale — vsaj pri nas. Griža nastane, ako se čebele predolgo ne morejo iztrebiti, pa tudi po prehlajenju in vsled slabega, zlasti jelkinega medu. Ako še ni prehudo, daj lepega dne takemu panju mlačnega, zredčenega medu, da bodo čebele pridno izletavale in se otrebile. Ako pa je bila griža že hujša, je treba preseliti čebele v snažen panj, ki se je prej segrel. Odstrani vse onesnažene satnike, v kolikor so brez zalege, in dodaj lepih. Pri spomladanskem pregledovanju odstrani sploh vse slabe satnike in tudi trotovne, kar jih je preveč. Tudi sicer lepo ljudstvo se razvija na slabem satovju nepovoljno.

Zdaj, ko je mladine več in več, rabijo čebele mnogo vode, da raztope med. Dobro je torej, da jih napajaš, kakor sem že zadnjič povedal. Ako ni v bližini primernegega prostora, kamor bi letele po vodo, napravi napajalnik, kakor jih najdeš kjerbodi v čebelarških knjigah in cenikih. Da pa privadiš čebele nanj, daj prvokrat med mlačno vodo medu.

Zdaj bo že treba tudi vestnejšemu čebelarju paziti na zalogo medu v panjih. Tja do aprila rabijo ljudstva še 6 do 7 kg živeža, četudi že pridno prinašajo, zlasti cvetni prah.

Ne govôri: »Ta panj je imel jeseni toliko in toliko medu ter je popolnoma preskrbljen!« Prepričal sem se, da porabijo posamezni panji jako različno množino živeža. V februarju se naj polaža samo trden živež, kakor sem omenil za januar, v marcu pa že lahko podajaš tekočega. Sladkor pa rabi zdaj le v sili. Krmiti pa je treba v velikih porcijah, kajti vsako počasno, špekulativno krmljenje bi se znalo hudo maščevati. Prihraniš pa seveda s tem prav nič.

Ker se čebele v tem času že jako razvijajo, bo treba razširjevati prostor. Gnezdo razširiš, da vtakneš med tiste satnike, ki že začno iz njih lezti čebele, lep izdelan satnik; za medstene je še zdaj prerano. Ne razširjaj pa gnezda preveč in prerano. Razširjaj prostor sploh šele tedaj, ko je popolnoma poln. V Žniderskičevih panjih naj se čebele šele tedaj prevesijo, ko je spodaj prostor popolnoma poln čebel. To pa bo pri originalnih panjih šele pozneje. S prehitrim prevešanjem lahko uničiš panj in izcimiš gnilobo.

Pomlad je sploh najnevarnejši čas, posebno ako je matica prenašla z zaleganjem. Po toplih dneh pride hipoma mraz, čebele se stisnejo in zapuste zalego, ki pomrje.

Shranjeno satovje bo zdaj treba žveplati. Le ako je obešeno na prepihu, in sicer posamezno, si še ta dva mesca brez skrbi zanj.

Pripravi panji, da jih ne boš iskal, ko bo že roj visel na veji.

Pa na društvo ne pozabi! Čebelica je zadružna žival, ki posamezna ne prospeva; zato pa ljubimo tudi mi čebelarji svoja društva; ostanimo jim zvesti, tem zvestejši, čim slabejši so časi!

1915.

Urednik.

Naše čebelarsko društvo stopi letos v osemnajsto leto svoje dobe. Tudi »Čebelar«, ki je obenem glasilo vseh drugih slovenskih čebelarskih društev, gre z današnjo številko v svoj XVIII. letnik. V vojnem času je prekinilo mnogo društev svoje delovanje, deloma zato, ker je odšlo veliko društvenikov za obrambo domovine na vojno, deloma tudi zato, ker se društvom ne more več dati nobene podpore, ki je od nje závisno njih društveno delovanje. Tako se je zgodilo tudi našemu društvu. Na bojno polje je šlo že nad 400 slovenskih čebelarjev, ki so bili udje tega ali onega čebelarskega društva, in odreklo se ni začasno vsake podpore samo za bližnjo prihodnost, temveč se je ni izplačalo niti za nazaj.

Vsled tega se je že ugibalo, bo li naše društvo zdržalo te udarce, ali pa bo moralo izdihniti in ustaviti celo izdajanje strokovnega lista. Društveni odbor je bil mnenja, da se to poslednje na noben način ne sme zgoditi. Zaupajoč tako na podružnice kakor na posamezne ude, da store vsi svojo dolžnost, bo odbor z vso požrtvovalnostjo vodil društvo, da srečno izide iz teh hudih časov. Glede »Čebelarja« je ukrenil,

da bo ta izhajal, razen za januar in december, v dvojnih številkah obenem, da se s tem prihrani na raznih stroških za ekspedit, ovitke, poštnino itd. Torej bo izšla 2. in 3. številka skupno v marcu, 4. in 5. v maju itd., in sicer po 24 strani vsebine. Tudi za urednika in upravnika je znižal honorar in upa, da bodo gg. sotrudniki kljub temu, da začasno ni denarja, požrtvovalno zalažali »Čebelarja« s svojimi spisi.

Občni zbor osrednjega društva se bo vršil letos nekoliko pozneje, kot običajno druga leta, da bodo podružnice lahko prej izvršile svoje občne zборе. Odbori naj naznanijo občne zборе podružnic vsaj do 15. marca, ki naj se vrše v aprilu in prvi polovici maja, če prej ne.

Še na eno stvar naj bo že zdaj opozorjeno. Vsled vojne bo namreč kupčija s čebelami najbrže zelo pičila. Če bi imelo komu ostati več plemenjakov, kot jih je prvotno namenil za dom, naj si začne že v tem času pripravljati panji za roje, da bo imel pripravljeno posodo.

Ljubi Bog pa naj dá tako dobro čebelarstvo letino, da bo lahko najstarejši čebelar trdil, da take še ne pomni, kot je bila vojnega leta 1915.

Prava in ponarejena strd. Priobčil nadučitelj P. Močnik.

I.

Sestavine strdi.

Marsikateri čebelar je že premišljal pri uživanju nebeške mane — strdi — tudi o tem, kako dela čebela strd, iz česa je ta sestavljena, sploh kaj je pravzaprav strd ali med. Čudil bi se gotovo, ko bi vedel, iz kako preprostih snovi jo je naredil naš modri Stvarnik. Kljub temu pa, da je sestavina tako preprosta, se vendar še ni človeštvu posrečilo jo narediti. Učenjaki, kemiki, ti radovedneži, ki se lotijo vsake tvarine in jo neusmiljeno razkosavajo in trpinčijo, smodijo in topijo, dokler je ne spoznajo dodobra, lotili so se tudi strdi; ne toliko, da bi dognali iz česa je, marveč bolj iz dobičkaželjnosti za človeški rod, da bi na preprost način posnemali čebelo, da bi izdelovali strd v svrhu porabe kot živež.

Raziskavanja o sestavinah strdi segajo že nazaj do leta 1600. Umevno je, da so se vsi učenjaki v prvi vrsti ozirali na snov ali sestavino, ki daje strdi tisti posebni sladki okus — na sladkor.

Dubrunfant je v letu 1849 dognal, da se nahajajo v strdi množine spremenljivega trstnega sladkorja,¹ ki izginejo popolnoma vsled spremenjevalne moči gotove snovi, takoimenovanega »fermenta«,² ki se nahaja v vsaki strdi.

¹ Trstni sladkor se nahaja v nekem trstu z imenom sladkorjevec, ki raste v Ameriki, Aziji in Afriki. K temu se tudi prišteva pesni sladkor, ki se pridobiva iz sladke pese. — Op. pis.

² Fermenti so organske (rastlinske) tvarine, ki imajo posebno lastnost, da morejo nekatera organska telesa razkrojiti ali izpremeniti; pri tem se sami ne izpremenijo ter tako lahko izpreminjajo neomejene množine sestavin. — Op. pis.

Ferment, ki povzroči izpremenitev trstnega sladkorja, sta spoznala šele Erlenmeyer in Planta. Posebno zadnjemu se imamo zahvaliti za temeljno znanost o strdi.

Danes vemo, da je sladki sok, nektar, nasrkan od čebel iz rastlin, vodena raztopina trstnega sladkorja, ki se predela v želodcu čebele ter potem uleži v celicah satja. Tam se zgosti vsled toplote v panju in vsled ventilacije, ki jo napravijo čebele s svojim neumornim pahljanjem s krili.

V strdi se nahaja povprečno 80^{0/0} (^{4/5}) sladkorja, dočim je drugih 20^{0/0} (^{1/5}) voda, odštevši nekaj malega drugih snovi. Čim več sladkorja in manj vode, tem boljša je strd, in nasprotno. So vrste strdi, ki imajo samo 12^{0/0} vode; posebno je to strd iz panjev z nepremakljivim satjem, kajti v takih satih ima strd čas popolnoma dozoreti, ker odvzame se šele septembra. Splošno znano je, da je strd tem boljša, čim delj je bila v panju. Moderna čebeloreja seveda ne more čakati na primerno dozorelost, ker je treba satnike takoj odvzeti, ko so napolnjeni s strdjo, da si tako zagotoviš primeren pridelek. Vobče pa je navada satje šele odvzeti, ko so celice pokrite; ako se odstrani prej, tedaj je še strd nezrela in vsebuje do več nego 25^{0/0} (^{1/4}) vode. Taka strd ni trpežna, ampak se skisa ter postane neporabna. Tudi v pokritih celicah se včasih nahaja nezrela strd, ki se sčasoma skisa.

Da postane strd trpežna, primešajo čebele vanjo mravljinčne kisline. Po nji dobi strd šele pravi značaj, in ne da se dvomiti, da zviša ta kislina tudi zdravilno vrednost strdi.

V času, ko strd zori, se vršijo v nji važne izpremenbe. Ne samo, da izpuhti veliko vode, važnejše je, da se izpremeni trstni sladkor v »invertni«¹ sladkor, katero izpremembo povzroča že prej imenovani ferment. Invertni sladkor je prebaven brez vsake izpremembe in takoj preide v kri, dočim navadni pesni ali trstni sladkor kot tak ni prebaven, marveč se šele v našem želodcu po vplivu raznih kislin izpremeni v invertni sladkor. Vsled tega za otroke, ki potrebujejo za telesni razvoj sladkor, ni boljše in zdravilnejše sladkarije, nego je strd.

Nezrela strd vsebuje do 10^{0/0} trstnega sladkorja, dočim nima zrela nobenega ali pa samo 2 do 3^{0/0}. Strd, ki ima več nego 8^{0/0} trstnega sladkorja, velja za malovredno.

II.

Ponarejanje strdi.

a) Iz škrobovega sladkorja.

Kakor Kolumbu, ki je iskal Indijo, a našel Ameriko, tako se je godilo tudi Konstantinu Kirchhoffu, adjunktju ces. ruske akademije ved v Petrogradu. Baval se je leta 1811 s poizkusi o izdelovanju porcelana.

¹ Invertni sladkor je po svojih lastnostih podoben grozdnemu sladkorju ter je spojina iz grozdnega in sadnega sladkorja. — Op. pis.

Zato je rabil »gummi arabicum«, ki ga kupiš danes lahko v vsaki trgovini za par vinarjev. Tedaj pa blago, ki je prišlo iz Amerike, kakor »gummi arabicum«, ni bilo ceno. Predvsem zelo drag je bil trstni sladkor (navadni beli sladkor, ki ga rabimo) in ljudje so si morali sladiti jed in pijačo s strdjo.

Kemiki, to so posebni ljudje; ako česa ne morejo kupiti, tedaj poizkušajo to sami narediti. Tudi Kirchhoff se je lotil izdelovati »gummi arabicum«. Šel je isto pot, kot francoski kemik Bouillon-Lagrand (izgovori: buljón-lagrán), ki je opazil, da se spremeni krompirjev ali pšenični škrob (šterka)¹ pod vplivom visokih temperatur v tvarino, ki dá raztopljena v vodi enako lepilo (lim) kot »gummi arabicum«, a vendar ni tako drago kot ta.

Po raznih poizkusih je vendar dobil svetlobelo, gosto tekočino, ki je izgledala kot »gummi arabicum« — a vrača — bila je sladka. Kirchhoff je iskal klej, a našel — sladkor.

Prva izdelovalnica tega škrobovega sladkorja ali sirupa je nastala v Neuwiedu na Nemškem; od tam je dobil sirup ime »Neuwieder Sonne«. Tako je postalo leto 1811 rojstno leto izdelovanja škrobovega sirupa, ki je bil zelo cen, sicer pa nič slabši nego oni iz Amerike vpeļjani trstni sladkor. Ni trajalo dolgo, in pridobil si je škrobov sirup isto veljavo kot trstni sladkor. Rabili so ga po vseh kuhinjah, sladili ž njim vino in mošt, da, udomačil se je celo pri dvorih.

Zunanost sirupa, njega svetlorumena barva, pa mu je pripomogla še dalje — nadomestil je celo strd! Posebno je to bilo mogoče v Ameriki, kjer so ga izdelovali iz koruzne moke, ki je po nji zadobil lepo zlatorumeno barvo. Amerikanski koruzni sladkorni sirup je bil strdi še bolj enak, nego nemški škrobov, ki so mu primešavali nekaj dišeče, temnorumene strdi, da so tako zboljšali aroma in zlatorumeno barvo.

Tako je bil Kirchhoff s svojim izdelkom nevedé povzročitelj ponarejanja strdi.

V tem času še ni bilo možno dognati ponarejanja živil, kajti ni še bilo policije za preiskavanje živil kakor danes, in kemija živil je bila tudi šele v razvoju. Tako je imel v Evropi škrobov sirup kot »švicarska strd«, v Ameriki koruzni sirup kot »Golden Syrup« pri izpodrivanju strdi prosto pot.

b) Iz sladkorne pese.

Drugi povzročitelj ponarejanja strdi ni bil učen; bil je to navaden delavec, ki je zapazil, da pesni sladkor, skuhan s kislim sadjem kljub močni zgostitvi ne kristalizira,² brez dodatka pa tvori lepe kristale.

¹ Krompirjev škrob se nahaja v krompirju, pšenični v pšenici ali v pšenični moki. Krompir je sestavljen skoraj zgolj iz samega škroba in seveda vode. Vsled tega ima tako vrednost kot živilo.

² Neobdačeni sladkor, ki ga prej raztopimo, potem pa pitamo čebelam, je kristaliziran; kristalizirana je tudi soda. Ako raztapljamo sladkor za čebele, pridenimo vselej nekaj citronove kisline, ki potem povzroči, da sladkor ne kristalizira v panjih.

Sklepal je pravilno, da more biti temu vzrok v sadju se nahajajoča kislina (jabolčna, vinska itd.).

Tovarna Sacheröder in Gottfried v Lipsiji (Leipzig) je dognala znanstveno vzroke prikazni ter je pridobila leta 1882 patent za izdelovanje sladkornih raztopin, ki ne kristalizirajo, in sicer na način, da se razkroji pesni sladkor z organskimi kisljinami. Prej pa že, leta 1869, je pridobil Maumené (Momné) patent za izdelovanje umetne strdi na način, da razkroji trstni sladkor s pomočjo žveplene kisline. Toda izdelovanje je ostalo brez posnemalcev.

Tako sta nastali dve metodi ponarejanja strdi: iz škrobovega in pesnega sladkorja.

Dalje prihodnjič.

Nekaj novega o Alberti-Žnidersičevem panju.

Urednik.

V zadnji številki čebelarskega lista D. I. a. B. sem naletel na zanimiv članek izpod peresa g. Antona Žnidersiča iz Ilirske Bistrice. V tem članku popisuje naš največji čebelarski strokovnjak svojo najnovejšo iznajdbo, ki se bo radi posebne praktičnosti vpeljala prej ali slej ne samo v Alberti-Žnidersičevih panjovih, temveč tudi v drugih takih, ki se da v njih s sati »listati«. Z avtorjevim dovoljenjem prinašam kolikor mogoče umeven prevod njegovega članka:

»Leta 1903. sem sestavil neki listovni panj za racionalno mero, in sicer s celimi okvirji v vališču in enakimi v medišču. Volil sem za to podolžno lego.

Ta panj naj bi mi bil v poizkus za Preussovo metodo. Poizkus se je sponesel tako dobro, da sem svojih 150 Gerstungovih panjev polagoma poprodal in čebelarim zdaj izključno samo z listovnimi panji. Ti ne donašajo samo večjih dobičkov, temveč se jih more imenovati ideal panjů za prevažanje v pašo.

Leta 1910. sem opisal panj v našem kranjskem društvenem listu, pripomnil pa sem v zaključnem odstavku, da ima panj sicer veliko prednosti, pa tudi eno veliko napako.

Kdor čebelari s takimi panji, mu je znano, kako težavno je kak vun izvlečeni satnik v obljuden panj nazaj potisniti, akoravno smo razširili pot nekoliko z odrivanjem stranskih satnikov.

Predvsem ni prva kovinska palica čisto spredaj, ampak globlje noter, tako da se mora s težkim satom cincati, preden jo zadene. Če smo satnik spravili nanjo, tedaj iščemo drugo palico in pridemo pri tem ali previsoko, ali prenizko. Če smo s satnikom na obeh, potem se zgodi zelo redkokrat, da zadenemo natančno v razstojišča, zabita v sprednjo steno. Nastane zopet iskanje na desno in levo. Koliko čebel se med tem zgoraj, spodaj, na obeh stranskih satih, na razstojiščih sprednje stene, posebno pa ob palicah zmečka in poškoduje, ni treba praviti.

Nič boljše ne gre to v dozdam zboljšanih listovnih panjih.

Treba je velikoletne vaje za čebelarjenje v listovnih panjih, da se čebele kolikor mogoče varujejo.

Kljub temu nedostatku se je panj zelo razširil po Kranjskem in sosednjih deželah: v rabi ga je v več tisočih. Tako n. pr. si je nabavil neki zgornještajerski čebelar sedem potovalnih voz, vsak s 40 takimi panji, in v mojih čebelnjakih je blizu 400 obljudenih listovnih panjev. Zakaj njegove prednosti so tako velike, da se je ta nedostatek rad vzel v kup.

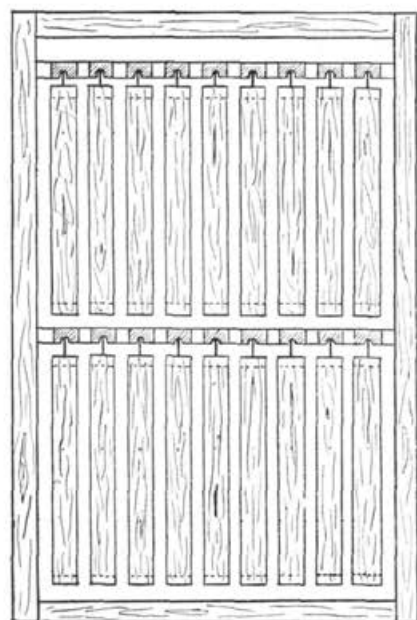
Vendar povsod ni bilo tako, ker tudi drugi čebelarji so morali zgornje nedostatke spoznati kot zapreko, sicer bi se razširila ta nad vse pripravna vrsta panjev še veliko bolj.

V poslednjem času pa se je jelo, kakor posnamem iz časopisja, kljub temu bolj zanimati zanjo.

Pri iskanju pomočka, kako za-
brani zazidanje prostora med satniki vališča in medišča, mi je prišlo na misel, prej omenjeni nedostatek odpraviti z neko napravo, ki jo hočem tu opisati.

Naprava je nekako žlebičje, ki ga tvorijo, če je narejeno iz lesa, podolžne letvice, vdelane v dve prečni deščici.

Žlebičje, ki zavzema celo dolžino in širino čebelnega prostora v listovnem panju, pride pod satnike namesto sedanjih kovinastih palic na takozvana nosilca rešetke ali ločilnih deščic, in sicer eno v vališču v potrebni razdalji $2\frac{1}{2}$ do 3 cm nad dnom in eno v medišču 6 mm nad satniki v vališču.

Podolžne letvice, ki imajo širino satnikovih deščic (26 mm), tekó vzporedno s spodnjimi deli satnika, tako da nastane med letvicami žlebičja natančno taka pot, kakršna je med satjem. Na zgornji strani teh letvic so v sredi napravljene po celi dolžini žlebički. Ti so podaljšani tudi na prečno deščico žlebičja ob sprednji steni, medtem ko se iztekajo na zadnjo. V žlebičkih stoje satniki s svojimi sprednjimi nogami tako, da znaša razdalja med spodnjimi deli satnikov in letvicami žlebičja 6 mm. Zadnje noge pa pridejo stat na zadnjo prečno deščico, in ker je ta popolnoma ravna, moremo po deski listati.

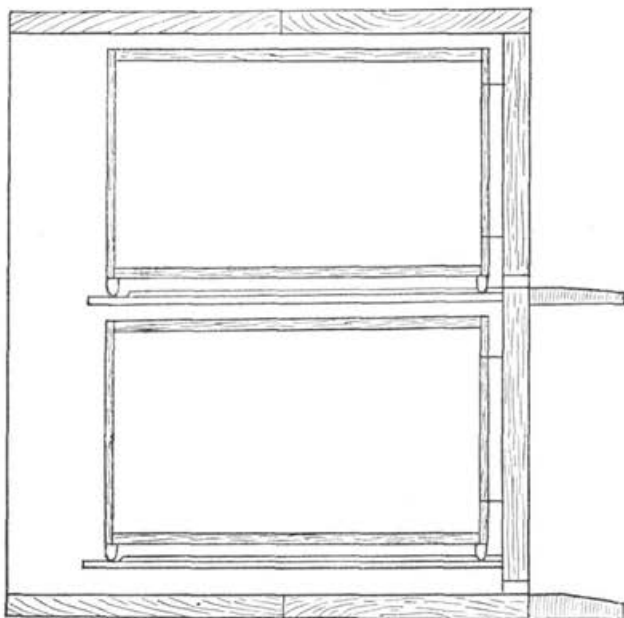
Če vlečemo kak satnik vun, tedaj se drsa s svojo sprednjo nogo v žlebičku, in sicer natančno v sredi med svojima sosednjima satovoma na vun, ne da bi kje zadel, ker na zgornjem delu zdržimo lahko natančno navpično lego. Da ne omahne navzdol, kadar mu sprednja noga zdrči

z žlebičja, sta zabiti po dve kljupi na desni in levi strani zadnjega konca letvic.

Satnik se more izmed drugih popolnoma izvleči, medtem ko stoji s sprednjo nogo še vedno na žlebičju, česar pri listovnih panjih s kovinastimi palicami ni, in se morajo zato pri teh rabiti različne klešče. Pri mojem panju se izhaja s samimi rokami. Svetovati je, satnike vedno z obema rokama prijemati.

Na enak način se satnik nazaj porine. Ker so žlebički zadaj razširjeni, in jih imamo pred očmi, je lahkota satnik s sprednjo nogo vpeljati in ga potem naprej potiskati. Ne zadeva se ne na levo, ne na desno, ne na zgoraj, ne na spodaj, ne zmečka nobene čebele in ne poškoduje nobenih satov, marveč se drsa lahko in naravnost naprej in zadene v svoja razstojišča.

Vendar še neko nadaljno prednost nam nudi to žlebičje. Medtem ko nastane v panjovih s palicami pri uporabi rešetke med vališčem in mediščem precejšen razstoj, ki se ob paši zazida, se potem satniki z velikim trudom izvzemajo in pri tem nastane nečedno mazanje medu, ostane pri moji napravi nad satniki vališča in pod satniki medišča vedno ista, čebelam prikladna razdalja 6 mm. Vsled tega izostane tudi pri palicah

potrebna premostitev velike razdalje po čebelah, ker pelje iz vališča med letvicami žlebičja v medišče enako široka pot. V takih panjih se tudi lahko pogrešajo ločilne deske, ker se slamnica lahko kar naravnost na žlebičje položi.

Rešetka, ki loči vališče od medišča, se pritrdi na spodnjo stran žlebičja.

Razrivanje satnikov, takozvano listanje, gre tu veliko lažje izpod rok, ker satnik ne more biti prav nič prilepljen in se skoraj nikjer ne drgne.

Nadaljna prednost je v tem, da se satniki, preden se zapre čebelni prostor, lahko čisto natančno spravijo v potrebni razstoj, ker nam za smer služijo letvice žlebičja, ki natančno nad nje postavimo satnike. Teda j tudi takoj vpadejo vmes razstojišča, ki so napravljena na okencih.

Tudi odpade obilno železje dosedanjih listovnih panjev, ki ne spada v panj.

(Nova iznajdba je prijavljena za patent.)

To je torej Žnideršičev lastni popis njegove iznajdbe, ki bo za nas tako važni Alberti-Žnideršičev panj še bolj popolnila. Iz priobčenih dveh slik je povečjem razvidno, kako bo zboljšani panj opremljen.

Gospod Žnideršič mi je pisal, da ima v čebelnjaku na Topolovem že vse panji opremljene z žlebičji, ter da jih njegov čebelarski mojster in pomočnik hvalita radi lažjega opravljanja.

Ni pa treba misliti, da kaže zdaj dosedanje Alberti-Žnideršičeve panji zavoljo te novotarije zopet zavreči. Kaj še! Saj to ni kakšna taka bistvena iznajdba, ki bi znatno vplivala na razvoj čebelnih ljudstev ali na donos medu, le opravljanje je nekoliko olajšano. To pride v poštev le v čebelarstvih z veliko množino panjev, kdor jih ima pa le majhno število, bo tudi še nadalje brez posebnih težav dobival iz njih sladki pridelek. Seveda bo moral tem opreznejše delati, čim obilnejše in bogatejše bodo čebelne družine, da se žival kolikor najbolj mogoče varuje.

Kdor si bo pa v prihodnje nabavljaj Alberti-Žnideršičeve panji z zgoraj opisanim žlebičjem, dobil jih bo pri »Čebelarski družbi v Ilirski Bistrici«, in sicer po 16 K z navadnimi, oziroma po 17 K z okvirnatimi vratmi; pozneje, ko se vpelje izdelovanje takih panjev s stroji, morebiti še nekoliko ceneje — tako je dejal g. Žnideršič.

Čebelarstvo nekdanj in sedaj.

F. Podgornik.

Prijetno je sedeti na klopici pred čebelnjakom ali paviljonom, kjer je lepo zloženih več krasnih, modernih panjev, barvanih ali še celo slikanih, ter poslušati šum in opazovati vrvenje na tisoče pridnih čebelic! Tudi nečebelarja vleče srce tja na klopico uživat to naravno krasoto, združeno z izdelkom človeškega uma, in menim, da ni človeka, ki bi mogel iti kar tako mimo takega čebelnjaka, h kateremu ga vabi že harmonična zunanost. Ustavi se, gleda in posluša.

Če nas pa povabi prijazni čebelar v čebelnjak, nam odpre panj, kjer vidimo krasno delo čebelic, satovje lepo v okvirjih, drugo poleg drugega, ravno in nezverženo; če vzame lep, z medom napolnjen sat, ga odkrije in iztoči v točilnici med, ki je tako čist in se blesti kot zlato; če nam pokaže lepo umetno medsteno in nam kaj pove o skrivnostnem čebelnem življenju in o čebelarstvu, ga nehote vprašamo: »Kdo nam je razkril to čudežno čebelno življenje, kdo je izumil te panji in drugo?«

Predragi čebelar, vse to nam pove zgodovina čebelarstva, in v naslednjih vrsticah želim podati iz te zgodovine to, kar je koristno vedeti tudi najskromnejšemu čebelarju.

I.

Na visoki stopnji je dandanes čebelarstvo, žalibože, da ne splošno, a do te stopnje se je razvilo šele tekom tisočletij, vzporedno s splošnim napredkom človeštva.

Prvotni prebivalci zemlje so bili na zelo nizki kulturni stopnji. Živeli so v prosti naravi in se hranili s sirovo hrano. Gotovo so poznali čebele, ki so živele v votlih drevesih in v skalovju, ter jih zasledovali radi okusnega medu, kot iščejo otroci dandanes čmrlje po mahovju. Seveda, gorje čebelam, ki jih je zasačil človek! Gotovo se jim ni godilo bolje, kot se jim doli dandanes v Bosni, če se priklati do njih medved.

Čimbolj pa se je dvigal človek v kulturnem oziru, se jel stalno naseljevati ter se pečati s kmetovanjem, tembolj je pazil na čebele, posebno, da jih je pustil pri življenju in jih ni pri »trganju« do »kože« obral, zakaj izkušnja ga je naučila, da čebele svojega, četudi oropanega bivališča ne zapuste, ampak se lotijo, ako čas in paša dopuščata, zopetnega dela z vso vnemo.

To je bil že nekak napredek v takratnem »čebelarstvu«.

Ker je služil takrat med v prvi vrsti kot hrana človeku, in je ta čimdalje bolj uvideval veliko korist čebelic, je jel premišljati, kako spraviti to »muho« v bližino doma in jo udomaćiti. Večkrat se sliši, da je človek posekal deblo, ki so bile v njem čebele, ter tako vse skupaj spravil domov, a to delo je moralo biti za tiste čase težavno in skoraj nemogoče. Verjetneje je, da je naredil človek ta drugi korak v razvoju čebelarstva s pomočjo rojev. Brezdvomno je, da je opazoval, hoté ali nehoté, čebele že v takratni dobi in spoznal, da si iščejo roji novega bivališča, kjer navadno tudi ostanejo. Gotovo si je pripravil panj (votlo deblo ali kos votlega debla), ogrebel vanj roj, čebele so se »znale« že takrat lepo zbrati v grozd, in ga postavil v bližini svojega stanovanja.

Predstavljajte si, kako vesel je bil oni »čebelar«, ki je prvi napravil ta poizkus, ko je videl, da se njegova »žvav«, ki je izletela iz panjů, tudi vrača, težko obložena!

Najsi je človek udomaćil čebelo tako ali tako, je postranska reč, glavno je, da jo je udomaćil. Kedaj je to storil, ni znano, kot tudi ne vemo, kedaj si je udomaćil druge, sedaj domače živali; trdi se pa lahko, da goji človek čebelo, bodisi v divjem stanju po duplih v gozdu ali doma v panjih, že okrog 4000 let.

Tako na pr. poročajo raziskovalci egiptovskih starin in nekdanje hieroglifske pisave, da je podaril egiptovski kralj (faraon) Ramzes III., ki je živel dvanajststo let pr. Kr. v 31. letni dobi svojega vladanja, raznim svetiščem okrog 100 kvintalov medu in voska.

Umevno je, da je moralo biti čebelarstvo pri Egipčanih že pred Ramzesom III. zelo razvito, sicer bi bili poznali in uporabljali le med, ne pa tudi voska. Da je pa bilo tiste čase v Egiptu obilno

medu, ki se ga je uživalo kot hrano in ne le kot slaščico, dokazuje neko ženitovanjsko pismo iz časov faraonov, s katerim se je neki novoporočenec zavezal, da bo dajal svoji boljši polovici vsako leto dvanajst vrčev medu.

Dalje prihodnjič.

Bridek spomin iz prefekle rojevine.

A. L.

§ 384 obč. drž. zakonika :

Domači čebelni roji in druge krotke ali ukrotene živali niso predmet prostega lova živali, temveč ima posedovalec pravico, jih na tujih zemljiščih zasledovati, vendar mora posestniku škodo, ki se mu je morebiti povzročila, povrniti. V slučaju, da posedovalec izrojenca roja v dveh dneh ni zasledoval, ali da je ukrotena žival dvainštirideset dni sama izostala, jih more na skupnem svetu vsak, na svojem pa posestnik zemljišča zase vzeti in obdržati.

Pretečeno leto se je odlikovalo po izredni rojivosti čebel. Kdor ni dobil lani dovolj rojev in si ljudstev ni pomladil, temu ni pomagati. Pri veliki množini rojev je pa marsikateri roj tudi ušel svojemu lastniku, in mnogo teh so drugi ljudje ogrebli. Meni se je pripetil sledeči slučaj:

Oblačnega dne popoldne v juniju dobim vabilo hišne posestnice N. N., ki je soproga višjega državnega in precej imovitega funkcionarja, naj pridem na njen vrt oğrebst velik roj, ki se je že pred tremi dnevi usedel na nizko jabolčno drevo piramidne oblike, in ki ga ni moči proč spraviti. Bolj iz radovednosti, ker se mi tak slučaj še ni pripetil, in iz prijaznosti, da bi tej obitelji ustregel, sem se podal na omenjeni vrt, ki je od mojega čebelnjaka oddaljen kakih 15 minut, da bi roj oğrebel. Ko začnem svoje delo, pogleda hišna posestnica skoz okno in se mi z vso vljudnostjo zahvali za mojo uslugo.

Kljub močnemu dežju sem polagoma oğrebel roj, pustivši še nekoliko živalic med vejevjem. Ker sem varoval zlahtno drevo in ker sem bil že ves premočen, sem se podal domov. Čebele so bile mirne, in ker je potem več dni zaporedoma deževalo, nisem ničesar sumljivega opazil.

Ko preiščem čez nekoliko dni na to roj, ali ima matico, oziroma če že jajčeca leže, sem sprevidel, da roj nima matice, in sem čakal le ugodne prilike, da ga združim s kakim manjšim drugcem ali tretjičem. Roj pa mene ni čakal, ampak čez noč se je preselil k sosedu, in drugo jutro sem imel prazen panj. Ob neki priliki me je sprog omenjene hišne posestnice vprašal, kako sem z rojem zadovoljen, in je omenil, da bo jeseni zahteval 5 kg medu zanj. Jaz sem mu povedal, da je bil roj brezmatičen, da je brez vrednosti, in ker se je pogovor vršil v šaljivem tonu, da mu 5 kg medu ne bom dal. Mislil sem, stvar je končana. Prišla je jesen, in dotični gospod naroči pri meni večjo množino iztočenega medu. Ker je bil moj večletni stalni odjemalec, sem mu rade-

volje postregel. Kako se pa čudim, ko ne dobim še čez dva mesca plačila, nakar sem mu pisal pismo, ki v njem vljudno terjam plačila. V odgovor na to je hotel imeti, da mu plačam za zgoraj omenjeni roj 14 K (pismo imam v rokah), in ko mu stvar pismeno še enkrat pojasnim, odtrga mi pri računu vendar 5 K z utemeljevanjem, da roj ni bil prav ogrebljen, ker je moral sam še čez osem dni čebele z žveplom pregneti. Stvar mi je bila sedaj jasna. Pri ogrebanju roja nisem matice dobil, in ker je bilo takrat vreme deževno, so se čebele trdovratno držale drevesa, dokler jih dotičnik ni uničil z žveplom.

Ker se enak slučaj lahko tudi kakemu drugemu čebelarju pripeti, nastane vprašanje, ali je bil dotičnik v pravici, ko je zahteval posledobno za roj plačilo in če je bil v pravici, v kateri visokosti?

Po mojem mnenju sem storil jaz dotičniku le uslugo, ker sem ogrebel roj in s tem poskrbel, da so se smeli njegovi otroci nemoteno na vrtu gibati. Lastnik hiše in vrta ni čebelar, nima veselja, ne prilike, da bi se pečal s čebelami, roja prodati bi nobenemu ne mogel, zanj niso imele čebele nobene vrednosti. Bile so pač njegova lastnina, pa brez vrednosti. Zame so imele čebele le majhno vrednost, ker nisem dobil matice. Pri ogrebanju rojev se lahko vsakemu pripeti, da matice ne dobi, bodisi da jo stisne, da roj pobegne itd. Zato tudi vsak pameten čebelar kupi le tak roj, ki ima rodovitno matico, nobeden pa ne kupuje rojev, ki so še v zraku, in če bi že to storil, ponudil bo zanj kvečjemu 1—3 krone, in še to le pogojno.

Ker se je morda temu ali onemu čebelarju že kaj sličnega pripetilo, je želeti, da pove tudi svoje izkušnje in mnenje, da vemo v bodočnosti prav postopati in se obvarovati škode, oziroma zasmeha.

Gniloba in še to in ono.

J. K.

V 10. številko lanskega »Čebelarja« sem poslal kratek članek, ki sem v njem objavil nekaj statistike o čebelarstvu cirkniškega okraja. Članek se mi zdi danes pomanjkljiv v toliko, da nisem omenil ničesar o kaki čebelni bolezni. Priznati moram, da mi o tem ni potožil noben obiskani čebelar, kar je vsekako razveseljivo.

Žal, da ne morem reči tega o svojem čebelnjaku. Zasledil sem nalezljivo gnilobo v enem panju že v avgustu 1913. Vzroka, odkod se je pritihotapila, nočem navesti vsled osebnosti. Svarim pa najodločneje vsakega čebelarja-začetnika, naj krmi v slučaju potrebe svoje čebele le s sladkorno raztopino, ako nima v zalogi svojega zanesljivo čistega medu. Ne pusti se premotiti, če prav se ti ponuja »zajamčeno čist pitanec!« Kupi ga le, če ti prodajalec jamči obstoj čebelne družine!

Napadeni panj sem zažveplal in odstranil takoj. Satovje z zalego in čebelami sem zakopal globoko v zemljo, okvirje pa sežgal. Prazni panj sem umil z močno raztopino vrele sode. Nato sem ga razkužil še

s pomočjo svetilke »Hygiea«, ki sem nanjo dal formalin, kar sem dobil z navodilom pri zdravniku. Zatrnil mi je, da uniči močan formalinov plin še tako tráne bacile. Tudi prostor v čebelnjaku, orodje, sploh vse sem razkužil. Prepričan sem bil vsled tega, da se mi morilka gotovo ne pojavi več. Toda motil sem se! Sam Bog vedi, kje so bili skriti trosi!

Koncem lanskega maja, ko je bil panj z izredno dobro matico dokaj razvit, sem hotel s svojim čebelarskim učencem napraviti nekaj prašilčkov tako, da bi bil cepil zrele matičnjake. Ko sem rezal prvega, me je spreletel kar mraz. Zapazil sem par gnilobnih celic. Kaj sem hotel! Razkužila sva z učencem roke in orodje. Rabil sem razkužilo »Creolinum vienense medicinale«, ki se kupi pri Fr. Zmerzlikarju v Deutsch-Wagramu pri Dunaju. Priporočam ga vsakemu čebelarju. Pregledala sva nato ostale panjí in našla še enega gnilobnega.

Zdrave sem takoj drugi dan umil zunaj z imenovanim razkužilom ter odpeljal k drugemu učencu, ki je imel le en eksporten panj! Vsi so ostali zdravi. Doma sem pustil oba bolnika in opazovalni panj, ki sem ga varoval kot zenico. Pred vsako revizijo sem se razkužil. Z drevesno škropilnico sem poškopil tla in stene v čebelnjaku. Zmil sem zunaj oba napadena panjú. Porinil sem ju na eno stran čebelnjaka ter pustil v popolnem miru.

Čebele so izletavale jako živahno, posebno iz enega. Ta je tudi rojil. Dal je dva roja. Vsadil sem ju v eksportni panj na začetke. Pri prvcu in drugcu sem odprl žrelo šele tretji dan, misleč: V tem času porabijo čebele seboj vzeti provijant za prehrano, oziroma tvoritev voska, potegnejo nekoliko začetke, in preden zaleže matica jajčeca, nanosijo čebele zdravega medu; morebiti ju le rešim. Oba sem nato pustil v miru.

Panja sta kazala na zunaj dober razvoj. Prvi je celo rojil. Tedaj sem ga pregledal natančno in našel popolnoma zdravo zalego. Odstranil sem matičnjake in roj vrnil, ker ni bilo paše. Tudi pri drugcu nisem opazil nikakega znaka bolezni. Ker sta imela jeseni nekaj medu, sem dopolnil zimsko zalogo in vzel. Iz previdnosti bom vsekako dobro pazil na oba. Drugi bolni panj ni rojil. Bil je pa tako zadelan, da sem delo razdril res s težavo. Vseh 9 satnikov je bilo polnih medu. Tudi s tem sem ravnal previdno.

Jeseni sem uničil oba bolna panja ter razkužil. Stene sem obžgal z bencinovo svetilko. Pred zopetno porabo jih bom nanovo pobarval zunaj in znotraj. Obžgal sem tudi vse orodje in čebelnjakove stene. Zdravih panjev kljub temu ne pripeljem še domov.

Upam, da se mi ta šment, ki me je pripravil ob toliko denarja, ne pojavi več. Ako pa, tedaj bo treba po novi postavi naznaniti in zopet postopati previdno.

Mogoče bo kateri izmed cenjenih tovarišev izluščil iz teh preprostih vrstic kako zrnce. Ako da, je namen dosežen.

Iz Osrednjega čebelarskega društva.

Odborova seja dne 17. januarja 1915. Odsoten g. Bukovic.

Z ozirom na to, ker vsled sedanjih razmer ni dobilo društvo običajne državne podpore za leto 1914 ter tudi za leto 1915 ni pričakovati niti državne niti deželne podpore, in da društvo ne zabrede v dolgove vsled izdaje »Slovenskega Čebelarja«, sklene odbor soglasno, da »Slovenski Čebelar« izhaja le 7 krat na leto in sicer: v januarju, marcu, maju, juliju, septembru, novembru in decembru. V januarju in decembru bo obsegal »Slovenski Čebelar« 16 strani, druge mesece pa 24 strani.

Odbor sklene tudi soglasno, da se iz zgoraj navedenih razlogov za l. 1915 ne hononirajo članki v »Slovenskem Čebelarju«. Zniža se tudi honorar tajniku in blagajniku.

Kranjske podružnice.

Podružnica v Kranju. Odborova seja »Kranjske čebelarske podružnice« se je vršila dne 10. januarja t. l. Navzoči so bili vsi odborniki. Sklepalo se je sledeče:

»Osrednje čebelarsko društvo« v Ljubljani je dolgovalo naši podružnici še od 20 naročnikov »Slov. Čebelarja« od vsakega po 1 K, torej skupno 20 K. Ker pa vsled vojne društvo ne dobiva običajnih podpor, je prosilo tukajšnji odbor, da podružnica odstopi teh 20 K »Osrednjemu čebelarskemu društvu« v Ljubljani. Odbor je tej prošnji ugodil in sklep naznanil društvu.

Iz podružničnega denarja se je v pretečenem letu kupilo točilo, stiskalnica za umetno satje in 5000 akacijinih sadik. Prva dva predmeta se rabita v splošno uporabo udom, zadnje se je razdelilo med čebelarje, ki so imeli interese na tem.

Glede podružničnega čebelnjaka se je tudi ukrenilo. Čebelnjak stoji na njivi nekega najemnika, ki sedaj zahteva, da se čebelnjak spravi z njegove njive. Drugič pa čebelnjak na kakovosti vsak dan izgublja, ker je spodnji del popolnoma zanič in drugo pa, razen strehe, tudi jako slabo. Zato se je sklenilo sledeče: G. blagajnik Žontar prevzame čebelnjak za 45 K. Pri tem ga popravi in postavi na svoj svet, ki je sosedni omenjeni njivi. Za ta slučaj je čebelnjak lastnina g. Žontarja s tem pristavkom, da ga v slučaju potrebe lahko uporabljajo tudi tukajšnji kranjski čebelarji, nikakor pa ne v namen jesenske paše, torej da bi se v jeseni navozile v pašo tuje čebele izvun Kranja. Če pa hoče podružnica potem čebelnjak nazaj, ga dobi, samo da povrne g. Žontarju cenilni znesek in še zraven popravilne stroške. Potem ostane zopet lastnina podružnice s tem pristavkom, da stoji naprej čebelnjak brezplačno na njegovi posesti.

Kar je udov tukajšnje podružnice, naj pošljejo udnino vsi na naslov: g. Primož Žontar v Kranju, ne pa v Ljubljano. Sklene se, da se vrši občni

zbor dne 19. marca 1915 ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda Ručigaja v Kranju.
P. Jocif, tajnik.

Vabilo k občnemu zboru »Kranjske čebelarke podružnice«, ki se vrši na dan sv. Jožefa, 19. marca 1915 ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne g. Ručigaja v Kranju. Čebelarji, udeležite se v obilnem številu tega občnega zbora.
Odbor.

Čebelarica podružnica Laze pri Planini naznanja svojim častitim članom, da priredi svoj letni občni zbor dne 2. februarja (na Svečnico) v prostorih restavracije Domicelj na Rakeku točno ob 3. uri popoldne. — K obilni udeležbi vabi
odbor.

Štajerske podružnice.

Ksaverij v Savinjski dolini. Vsem članom gornjegrajske podružnice naznanja podpisani, da je na 2 K znižano članarino poslati »Spodnještajerskemu čebelarstvu«, ter se člani lahko poslužijo poštinih položnic, ki bodo pridjane 1. številki »Slov. Čebelarja«. — Skupna naročitev brezdavčnega sladkorja izostane letos, ker bi utegnili imeti vsled dolgotrajnega in zamudnega transporta še tudi kakšne sitnosti na železnicah. Kdor potrebuje sladkor, naj se oglasi pri predsedniku g. T. Kurbusu v Slivnici pri Celju.

Josip Terčak, predsednik gornjegrajske čeb. podružnice.

Odlikovanje. Na 59. potovalnem zborovanju in čebelarji razstavi nemških, avstrijskih in ogrskih čebelarjev, ki se je vršilo od 25. do 30. julija 1914 v Požunu na Ogrskem, je ocenjevalno sodišče, sestavljeno iz priznanih strokovnjakov raznih držav, podelilo gosp. Janko Strgarju, čebelarju in trgovcu s čebelami v Bitnjah pri Boh. Bistrici, veliko državno kolajno kr. ogrskega poljedelskega ministrstva in priznalno diplomu. S tema je dobil gosp. Strgar v enajstih letih svojega čebelarstva 62 odlikovanj. — Čestitamo!

Izvrstna z medom oslajena zdravilna pijača iz sadja proti prehlajenju. V liter vode se dene za eno pest posušenih fig, suhih češpelj, slezovega soka in cvetja ter suhih jabolčnih krljev. Vse to se pusti kuhati eno uro. Osladi naj se dovolj z medom ter posnema med vrenjem pene. Eno do dve uri po vsakem obedu naj se užije po eno čašo te pijače, ki ni samo dobro zdravilo zoper najhujše prehlajenje, temveč tudi najprijetnejša sladčica.

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarstvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Nabirajte povsod novih naročnikov, oz. članov!

Listnica uredništva.

Gosp. I. K. v K.: Mojo stiskalnico je napravil tesar Jožef Schiffrer iz Žabnice šte. 62, pošta Škofjaloka. Zase jo je napravil vso iz hrastovega lesa in jo proda za 95 K. Gre delat tudi na dom. — Gosp. J. F. v O.: Vaš dopis pride na vrsto prihodnjič. — Svojcem v vojno odšlih: Ko se vrnejo vaši iz vojne, glejte, da bodo našli doma vse številke »čebelarja«; veliko veselje jim boste napravili!

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat** v letu.

Iztrčan med alpskih cvetlic in ravno tako čist **gozdni** (jelov) **med** razpošilja v pušicah po 4 1/2 kg medu po K 10[—]. Pri napreplačilu se pošilja frankovano. — Janko Vodopivec, nadučitelj v Kamnjah, p. Črniče (Goriško). 2-2

Prodajam **130 kg pristnega, iztočenega medu**, kg à 1'60 K po povzetju. — Andrej Ke- nič, nadučitelj, Zagorje pri St. Petru na Krasu. 2-2

Prodajam **300 kg** garantirano pristnega **medu- pitanca**. 6 kg v pločevinasti posodi, s posodo vred 9 K. Večje množine od 40 do 50 kg skupaj, po 1 K 60 v brez po- sode. Posoda se mora nepoškodovana

frankirana v Moškanjce postaviti. — I. N. Lubec, čebelar, Formin, pošta Moškanjci niže Ptuja. 2-1

80 do 100 popolnoma **novih kranjčev** (praz- nih panjev) s slikanimi skončnicami pro- dam po nizki ceni. Panji so jako močni in iz trpežnega lesa. — Franc Papež, po- sestnik in čebelar, Ljubno v Savinjski dolini. 2-1

Ker bodem moral oditi k vojakom, bodem znižal čebelarstvo, tedaj odprodam do **20 panjev čebel** v kranjskih panjih po vsaki ceni. Čebele so pristne kranjice in popolnoma zdrave. — Jos. Božič, čebelar, Dolga poljana, p. Vipava. 2-1

Glavni odbor »Slovenskega čebelarskega društva« v Ljubljani ima v zalogi sledeče čebelarsko orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K —'70	Dathejeva pipa	K 2'80
" mali	" —'40	Matičnice	" —'54
Spiritova svetilka	" —'40	" drugačne	" —'44
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	" 2'10	" okrogle za med satove	" —'34
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —'40	Nož za odkrivanje medenih satov	" 1'10
Silo za vrtnanje luknjic v okvirje	" —'20	Vilice za	" 1'—
Kolesce za utiranje žice	" —'74	Cedilo za med	" 1'25
" " " (boljše)	" 1'25	" " " boljše	" 2'65
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à	" —'24	Strgulja za Žnideršičeve panje	" —'75
Zapah za žrelo, velik	" —'20	Čebelarske kape	" 1'70
" " manjši	" —'15	Lijak za čebele	" 1'80
		Matična rešetka, kvadr. meter à	" 7'12
		Žična mreža za okenca, kvadratni meter à	" 2'70

V društveni zalogi čebelarskih potrebščin je umetno satje popolnoma pošlo in ga tudi ne nameravam več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemogoče in predrago. Naročajte umetne medstene pri trvdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žnideršičev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice à 8 v	K '48	80 kvačic za razstoje	K —'35
1 mreža iz pocink. žice za vrata	" —'40	4 zapone za okenca, patent Strgar	" —'16
2 mreži iz pocink. žice za okenci	" —'44	4 tečaji za izletalnico	" —'20
1 matična rešetka, prirezana	" 1'12	2 tečaja za vrata	" —'26
1 " " " boljše	" 1'18	2 vzmeti za okence	" —'06
2 brušena " " " "	" —'24	2 " " " " večji	" —'08
2 nosilca za rešetko	" —'24	Skupaj	K 4'97

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Černiču v Ljubljani, Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, stavbni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavici: Korn.

Zaloga angleškega in **eternitnega skrila**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovska dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovođe. Vpeljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-10

Krasne društvene etikete za društvene steklenice za med

so ravnokar izšle in se dobe v društveni zalogi čebelarškega orodja pri gosp. Ivanu Černiču, Ljubljana, Hrvaški trg št. 4.

Cena 100 komadov 3 krome, 3 natisnjenim imenom 2 kroni več.

Manj kot 50 komadov se ne razpošilja.

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Cenik

Žnideršičevih, ameriških in eksportnih panjev, potrebščin za izdelovanje panjev, trčalnic (točil), posod in steklenic za prodajo medu, umetnega satja in vsakovrstnega orodja za čebelarstvo razpošilja zastoj Kranjska čebelarška družba z om. z., Ilirska Bistrica.

Kozarci za med

po $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in 1 kg.

Slovensko čebelarško društvo v Ljubljani je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo priporoča od C. Stözlznovih sinov na Dunaju predloženi **patentirani kozarec za med** s Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Zalogo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar

AVG. AGNOLA v Ljubljani

na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago.

Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za Žnideršičeve panji.